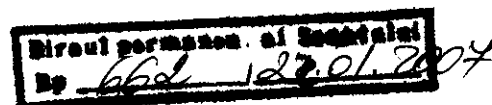

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

106
12.01.2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind protejarea patrimoniului cultural imaterial*, inițiată de 5 deputați din Grupurile parlamentare ale PNL, PD și PRM și de 2 deputați independenți (Bp. 662/2006).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune crearea unui regim juridic special pentru *patrimoniul cultural imaterial*.

Inițiativa legislativă este structurată în 7 capitole, și se referă, în principal, la:

- expresiile culturale tradiționale;
- artizanatul și expresiile culturale populare;
- măsuri de protecție a patrimoniului imaterial;
- instituții și organizații cu atribuții în domeniul patrimoniului imaterial;
- marca tradițională distinctivă.

II. Propuneri și observații

1. Pornind de la analiza *titlului* propunerii legislative și continuând cu cea a textelor acesteia, se constată că scopul soluțiilor legislative propuse nu este clar.

Astfel, deși titlul se referă la *„protejarea patrimoniului cultural imaterial”*, **art. 1 alin. (1)** prevede că *„Prezenta lege stabilește cadrul general necesar privind identificarea, documentarea, cercetarea, prezervarea, protecția, promovarea, punerea în valoare, transmiterea și revitalizarea diferitelor aspecte ale patrimoniului imaterial...”*.

Mai mult, măsurile referitoare la protecția elementelor din patrimoniul cultural imaterial se regăsesc abia în art. 12 din inițiativa legislativă și se rezumă la asigurarea unei evidențe a acestora în cadrul unor liste prevăzute în Registrul Național al Patrimoniului Imaterial.

Totodată, nu este clar stabilit raportul dintre protecția ce va fi asigurată bunurilor care alcătuiesc patrimoniul cultural imaterial prin dispozițiile speciale prevăzute de inițiativa legislativă și protecția pe care aceleași bunuri o pot avea pe calea dreptului de autor. Având în vedere că, pe de o parte, dreptul de autor protejează orice manifestare de creație intelectuală, indiferent de autorul său, dacă acesta este cunoscut, și pe de altă parte că astfel de creații pot fi încadrate în același timp în patrimoniul cultural imaterial, semnalăm că era necesar să se stabilească cu exactitate, în funcție de intenția de reglementare, raportul dintre cele două tipuri de protecție.

2. Având în vedere definiția noțiunii de *„patrimoniu cultural imaterial”* prevăzută la **art. 2 lit. a)** și ținând cont de faptul că legea reprezintă o reglementare primară unde se folosesc pentru prima dată anumiți termeni, aceștia trebuiau să fie clar definiți și riguros utilizați. Este vorba de *„...instrumentele, obiectele, artefactele și spațiile culturale asociate acestora...”*, *„tradiții și expresii orale, incluzând limba ca vector al patrimoniului cultural imaterial”*. De asemenea, apreciem că trebuia să se precizeze în *Expunerea de motive* ce se are în vedere prin sintagma *„unele cazuri în care indivizii le recunosc ca parte integrantă a patrimoniului lor cultural”*.

Precizăm în legătură cu cele menționate că, potrivit art. 35 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, *„dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în*

context se stabilește prin actul normativ ce le instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie”.

3. În legătură cu cele prevăzute la **lit. b) pct. ii) a art. 2**, semnalăm că este neclară intenția de reglementare în ceea ce privește transmiterea și păstrarea bunurilor din ipoteza normei legale pe cale non-formală sau informală și apreciem că trebuia completată în acest sens *Expunerea de motive* sau reformularea textului pentru a evita dificultăți în aplicare.

4. Referitor la activitatea de artizanat prevăzută la **art. 2 lit. c)**, precizăm că aceasta poate fi și în prezent desfășurată de persoane fizice sau de asociații familiale, în baza *Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, cu modificările și completările ulterioare*, precum și în cadrul unei societăți cooperative în baza *Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperatiei*, sau societăți comerciale, în baza *Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale*; iar reglementarea acestora în cadrul unui act normativ care trebuie să vizeze protejarea patrimoniului cultural imaterial nu se justifică, având în vedere că prin dispozițiile propuse nu se aduc noutăți cu privire la regimul juridic al acestora.

5. La **art. 4 alin. (1) lit. c)** considerăm că ar fi necesară înlocuirea sintagmelor „*instituțiile publice de subordonare centrală*” și „*instituțiile publice de subordonare locală*” cu expresii consacrate în limbajul legislativ și anume „*autorități ale administrației publice centrale*”, respectiv „*autorități ale administrației publice locale*”.

6. În ce privește dispozițiile **art. 5 alin. (4)** trebuia prevăzută în mod concret relația dintre protecția care se dorește a fi oferită prin reglementările acestei propuneri legislative și cea care poate fi invocată pe calea dreptului de autor, având în vedere că „*exploatarea economică*” este o parte a conținutului patrimonial al acestui din urmă drept.

7. Referitor la **art. 5 alin. (5)**, precizăm că trebuia specificat cu exactitate dacă se are în vedere doar o asimilare din punct de vedere al regimului fiscal sau și în ceea ce privește alte aspecte.

8. La **art. 6 alin. (1) lit. c)** era necesar să se utilizeze titulatura exactă a certificatelor respective, conform prevederilor art. 31 din *Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare*, și să se țină cont de faptul că certificatul de calificare profesională și certificatul de absolvire reprezintă certificate de competențe cu recunoaștere națională.

9. Între dispozițiile **alin. (1) lit. a) al art. 7** și cele ale **alin. (2)** ale aceluiași articol există o contradicție: primele stabilesc că asociația familială artizanală nu folosește în niciun mod forță de muncă din afara acesteia, iar cele din urmă prevăd că acest gen de muncă poate fi folosită inclusiv de aceste entități pe durata unui contract de ucenicie la locul de muncă. În consecință, se impune reformularea acestora.

10. Textul **lit. a) a art. 8** necesită reformularea, în sensul că societatea comercială are ca obiect principal de activitate practicarea artizanatului.

11. La **art. 8 alin. (1) lit. b)** ar fi trebuit să se detalieze ce alte activități economice sunt avute în vedere, în funcție de legătura lor cu activitatea artizanală, ținând cont și de încadrarea acestora în codul CAEN pentru a evita dificultățile în aplicare.

12. La **alin. (3) al art. 10** era necesar să se precizeze dacă fapta respectivă reprezintă o contravenție sau o infracțiune. În cazul în care s-a avut în vedere contravenția, trebuiau precizate organele care au atribuții de constatare a acesteia și de aplicare a sancțiunii, conform dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001. Mai mult, semnalăm că atât Codul penal, în art. 53 pct. (2), cât și Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, în art. 5 alin. (3), prevăd această interdicție ca pedeapsă, respectiv ca sancțiune complementară, ceea ce impune necesitatea stabilirii pedepsei sau după caz sancțiunii principale.

13. În legătură cu derogarea de la dispozițiile art. 207 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, reglementată de **art. 11 alin. (3)** din propunerea legislativă, menționăm că aceasta trebuia să fie temeinic fundamentată în *Expunerea de motive*.

14. Deși **titlul Secțiunii 2** și prevederile **art. 15** se referă la Centrul Național pentru Patrimoniul Imaterial, **art. 16** folosește noțiunea de Centrul

Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Trebuia să se folosească o terminologie unitară.

15. **Art. 17** enumeră atribuțiile Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, centru care există în prezent și funcționează în baza prevederilor *Legii nr. 292/2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale și a celor ale Hotărârii Guvernului nr. 1463/2003 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale*. În acest context, se impune a fi evidențiat faptul că inițiatorii nu fac referire la efectele juridice pe care le vor produce noile prevederi asupra actelor normative anterior menționate.

16. **Art. 18** face referire la *centrele teritoriale pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale*. Conform prevederilor alin. (1) se dorește ca aceste centre să fie „*instituții publice de cultură cu personalitate juridică, sub autoritatea metodologică a Ministerului Culturii și Cultelor, finanțate din venituri proprii și din alocații de la bugetele județene, care exercită competențe partajate ale autorităților administrației publice în domeniile de aplicare ale prezentei legi, potrivit regulilor cuprinse în Legea - cadru a descentralizării nr. 195/2006*”.

Conform definiției consacrate de Legea nr. 195/2006, competențele partajate sunt competențe exercitate de către autoritățile administrației publice (județene sau centrale), cu o separare clară a finanțării și a puterii de decizie pentru fiecare responsabil în parte. Or, din formularea textului propus de inițiatori nu reiese care sunt competențele pe care le exercită autoritățile administrației publice locale. Prin urmare, menționăm că trebuie clarificate care sunt aceste competențe și nu doar să se prevadă obligația alocării unor sume de la bugetele județene pentru finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale unor instituții publice care nu se află în subordinea consiliilor județene.

În acest context, considerăm că organizarea unor noi structuri afectează în mod semnificativ capacitatea de finanțare a acțiunilor descentralizate la nivelul județelor, în special a celor pentru susținerea sistemului de protecție a copilului și a celei pentru susținerea protecției persoanelor cu handicap și se poate ajunge la situații de subfinanțare a acestor cheltuieli.

17. În legătură cu prevederile **alin. (3) al art. 18**, menționăm că actul normativ la care se face trimitere, și anume *Legea nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională în România* a fost abrogat de Legea nr. 315/2004.

18. **Art. 21** nu prevede sub autoritatea cui funcționează centrele județene pentru patrimoniul imaterial.

19. La **art. 22** se prevede că centrele județene pentru patrimoniul imaterial funcționează sub îndrumarea metodologică a Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. În aceste condiții această atribuție trebuia să se regăsească în enumerarea de la art. 17.

20. **Lit. d) a art. 23** era necesar a fi completată cu referiri privind noțiunea de „*așezăminte culturale*” pentru a nu da naștere la interpretări de natură să creeze unele dificultăți în aplicare.

De asemenea, se impune reformularea **lit. f) a aceluiași articol**, în sensul stabilirii cu exactitate dacă nerespectarea dispozițiilor indicate în text impune sesizarea instanței, fiind astfel considerată infracțiune, sau au fost avute în vedere alte prevederi ale propunerii legislative.

21. Textul propus pentru **lit. b) a alin. (2) al art. 26** nu este corelat cu dispozițiile în vigoare aplicabile în materie arhivistică. În acest sens, precizăm că administrarea, de către *Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, a bazei de documente specifice din arhiva neconvențională de folclor și etnografie, trebuie să se realizeze cu respectarea legislației arhivistice în vigoare și nu în condiții de independență, cum propun inițiatorii.

22. **Art. 30 alin. (1)** necesită reexaminarea ținând cont de faptul că textul art. 10 alin. (1) nu se referă la condiții pe care trebuie să le îndeplinească o creație artistică și tehnică tradițională, ci prevede condițiile în care se poate desfășura activitatea de artizanat în puncte de lucru mobile.

23. Apreciem că trimiterea prevăzută la **art. 31** este incorectă, având în vedere că art. 3 alin. (3) lit. d) din *Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață* reglementează de fapt exceptarea de la prevederile acestei ordonanțe a bunurilor din producția proprie a meșteșugarilor vândute la locurile de producție.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului